

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócny
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Cerstwosc da.

Njeh ty spěwaš
Swěrnje džěłať,
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Ziwnosc je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. F.

Sserbiske njedzelske kopjeno

W Budyšinje

15. novembra 1931

Bauzen

Samostojny redaktor farar Wyrjac w Kosaczizach. — Čisćić a nalad Šmolerjez knižicizšćetnje a knižarnje, šap. dr. i wobm. tul. w Budyšinje
Wulhadža kóždu šobotu a placźi šćiwórczětnje 108 šlotnych pjenjełow

Druhi pokutny džeň.

Sjew. Sswj. Jana 3, 19, 20.

Zyrkwine lěto k swojemu kónzej khwata, přichodna nje-
dzela je šmjertna njedzela. A kaž nětk runje w našymje won-
kach w Božej přichodnje wšeho žiwjenje wotemrěje a wo sa-
hodnošći wšeho semšeho rěčzi, tak je kónz zyrkwineho lěta
khtutny čzaš, kiž chze naš wopomnicž wucžicž, kať sachodni
šmy. Ssy hižo wopomnik, kať doľho budžeš hišće žiwj?
Šdy budža tebi twój row rycž? Kať budžeš přiched wšeho-
wědomnym Bohom wobstarž, hdyž rěka: „Čziń rachnowanje
wot šwojeho šastojnstwa!“? Tajke praščenja nam kónz zyrk-
wineho lěta štaji; tehodla rěčza šwjate šćenja pošlednich nje-
dzelow tež wo Jesuřowym šašopřichidženju, wo mudrych a
njemudrych knježnach a wo pošlednim šudu.

Jako bě w novembrje lěta 1816 pruski kral Wjedrich Wil-
helm III. přichitajal, šo maja šo we wójnje ja šwobodu pad-
njeni pošlednju njedzelu zyrkwineho lěta wošebje wopomi-
nacž, je šo i tym to wašchnje šapocžalo, na tutym dnju šwje-
džeň semrětnych šwjecžicž; rjane wašchnje, kotrež je šo tež we
Sakškej w lěčze 1831 přichiwšalo. Kať Katholizy džeň 2. no-
vembra, to je „wšěch dušchow“, kať ewangeližy na šwjedže-
nju semrětnych na lubnych njebočicžicžich špominaja, kiž šu jim
přichy žiwjenju lubi a drohi, haj šnadž to najlubšche byli,
šchtož na šemi mějachu, a šchtož je jim nješmilna šmjercž
wšala.

Alle přichy wšěm žarowanju wo lubnych njebočicžicžich nje-
šměmy šami na šwój kónz, na šwoju šmjercž šabncž. „My
šo wšchitzy dnrbimy šjewicž přiched šudnym štołom Křyřtu-

šowym, šo by kóždy doľtať ša tym, jako čziniť je přichy čžělnym
žiwjenju, njeh je dobre abo šle.“ (2. Kor. 5, 10). Tež chze
nam pokutny džeň šo pruhowacž dacž, šchto čzinimy, hdyž šmy
přichyšli, hdyž štejimy, hacž šmy na pucžu k njebješam abo
hacž šmy šo do pušćiny njewěry a bjesbožnošće šabkudžili,
w kotrež čžłowiška dušcha škónčnje šawutli. Duž chze pokut-
ny džeň naš přiched tym wulchowacž, naš wróczo wolacž a šašo
na prawy pucž štajicž, i khtutnym šłowom přiched njewěru,
bjesbožnošću a i tym přiched škaženjom warnowacž a wobar-
nowacž a i ššecžělnym šłowom na Božu lubošć pošajacž, ko-
traž chze, šo njeby šo žana dušcha šhubila, kotraž tohodla
ša nami hlada, hacž bychmy šo wobrocžili a i tym woprav-
džite šbožo ša čzaš a wěčnošć měli. K temu je nam to šlo-
wo date: Sjewjenje šwj. Jana 3, 19, 20: „Kotrychž ja lubo
mam, tny ja wucžu a pošchwitam jako džěczi. Budž teho dla
šwěrný a čziń pokutu. Šlaj, ja šteju přiched durjemi a škapam;
je-li šo šchto mój hłoz budže šlyšćecž a te durje wotewricž,
i temu budu šańcž a i nim wječerjecž, a wón šo mnu.“

Wucžicž maja šo džěczi, kiž hišće nicžo njewjedža, a
šo pošchwitacž čzi, kiž drje wjedža, šchto šo šklušcha, ale po tym
njecžinja. Šchtož šo pošchwita, ma bološće počžerpicž. Nje-
prawa dla šo khtosta, a to boli. Laodizejškej wošadži, na ko-
truž je to šłowo pišane, bě šo porokowalo, šo je liwka a pra-
ji, šo je bohata a ma do wole došć. Něhdy bě čžopla, šaho-
rjena ša šwoju wěru, nětk pať bjesdžajna, kotraž šo jenož wo
šwoje šemške derjeměčze štarasche. — Je to to šamšne, šchtož
šo přchezo šašo w žiwjenju jenotliwych šchěcžizjanow kať zy-
lnych wošadow wospjetuje. Kaťke krašne, kčžjate žiwjenje
ewangeliškeje wěry bě to tehdy w našim wótznm kraju, jako

bě Luther šašpanu študžen Božeho słowa šašo wotkryt! Se kajkej šahorjenošću šu tehdy šašpěwali: „Šedym twjerdy hród je našch Bóh šam, brón dobra, šylna štafa!“ A czi, kiž špěwachu: „Šdnž woni wošmu nam wišče cžašne šubla tam, wišhaš š teho nimaju šej ničžo š lepichemu, nam dyrbi njebjó woštacž,“ běchu tež woprawdže hotowi, šwoje šubla, šwoje šamóženje, šwoju domišnu, haj šwoje žiwjenje ša šwoju wěru woprowacž. Kajta bě to šwjata horliwošć! A dženša? Šchtó by šwoje šamóženje na šwoju wěru wažik? Ašchesczi-šjanška wěra drje njeje přeštafa, my mamy šwoju ewangelštu žyrkej a šwoje Bože šlužby, ale kaš liwke šu cžlowške wutrobny we wězach teje wěry! Šemške naležnošće šu jim wo wjele wažniše. Čžim bóle šo přiši tutnych šwojich šemškich štarošćach wot Boha šdaluja, čžim mjenje šo ša jeho šwjatu wolu prašheja, — čžim bóle počža jich šwědomnje tupe hycž a šprawnošć, póžčiwjošć a wutrobny cžištošć šo šhubicž; čžim bóle šo jenož wišhelkim žadošćam a tež cžělnym lošchtam přehewoštaja.

Šdnž dženša do šwojeho luda pohladamy, je dha to hišče cže lud reformazije? Šdnž bjesbóžni přehozo šhroblišcho a nješanibicže šwoju hłowu šběhnjeja, njeje našcha liwkošć šobu na tym we winje, šo je š temu došchlo? Šdnž do šwojeje wutrobny pohladamy, šmy dha hišče teho mjena tnych džecži Božich hódni? O, kaš nušny je nam pokutny džen, kiž naš napomina: „Budž teho dla šwěrnny a cžin pokutu!“ Wobrocž šo wot hrěšneho wašchija, kiž tebe do škaženja dowjedže, š šwojemu Bohu, š šwojemu lubemu njebjěštemu Wótzei, kiž njeha cže šatamacž, ale wumóž. Wón ma wišhelkich póšlow, šotrychž nam w šwojej lubošći pošćeje, taš na přišklad to wišhelke horjo, šotrež naš potrjechi.

Šdnž šo šemške štokny, na šotrež šmy šwoje šbožo naštwarili, roškamaja, hdnž našche šubla a šamóženje šo šhubja, hdnž našcha cžělna cžikošć a štrowošć šhabla a naš na bliškošć šmjercže dopomni, dha drje šo nam šda, hacž by Bóh na naš šabyl, hacž bychmy wot njeho wopušchženi byli; dha je to kaš pošchwitanje, šotrež boli. Woprawdže paš čže Boža lubošć naš š tym šnowa š šebi cžahnyčž; my dyrbimy pošnacž, kaš šmy wopušchženi, hdnž šmy Boha wopušchžili. A šon, kiž je prajik: „Škerje budža horn šo hnuč a hórki šo wrócžicž“ (Šej. 54, 10), šo přehozo šnowa nad nami šmiluje, jeli šo jeho pytamny. Šešuš je nam bliški! „Šlaj, ja šteju přehed durjemi a škapam; jeli šo šchtó mój hłow budže šlyšhecž a te durje wotewricž, š temu budu šašć a š nim wječžerjecž a wón šo mnu.“ Krašne šlubjenje! Š někim wječžerjecž bě šnamjo wošebiteho, najnutrišneho přehčelštwu. A šchtóž Šešuša ša přehčelja ma, šon potajkim šmeje tež džel na wiščem žohnowanju, šotrež Šešuš jenicžki šwojim přehčelam přichiježe. Šerok je to š šerlušchom wuprajik, šotryž je — š tutnym šlowom šahorjenny — šašpěwal, a šotryž tež we šwojich šerbskich špěwarškich (cžo. 18) mamy:

„Ja škapam tu!

O dušcha, pošlučaj na šuton šwjatny cžaš!

Aš, paštrja nětk šwojoh' dopóšnaj a wotewé jemu šaš'!

Ja wječžerjal bych radny š tobu,

Ja hnadu wišchitku nježu šobu;

Šlaj, žyle njebjěša cži wotamšnu.

Ja škapam tu!“

Šo by Šešuš šnowa pola naš šacžahnyš, to ma žohnowanje pokutneho dnja hycž.

W šamnym štarym cžašu w Laodicea wocžakowachu, šo Šešuš bórny šašo přichidže. To tež š teho šlowa šlyšchachu:

„Šlaj, ja šteju přehed durjemi!“ A tuto šlowo čže tež naš napominacž, šo bychmy štajnje na šwoje wotšalcžehjenje hotowi byli. Bóh dai hnadnje, šo bychmy tež jeho hłow šlyšcheli a jemu durje šwojeje wutrobny wotčžinili, šo by pola naš šacžahnyš, šo bychmy ša cžaš a wěčžnošć wuřhowani byli w jeho hnadže a lubošći! Šamjen.

Šerlušch ša šchžnošcherjow.

(Přeheložk cžizkla 594 w němškich špěwarškich.)

Šłow: Njebudž šparna moja dušcha.

Štarošć, štyški, cžwile tvoje
Po cžašu wišče šahinu;
Šměruj šdychowanja šwoje,
Kiž džé Bohu šnate šu.
Wot njeho tež šlyšchane;
Po dešchčžiku budže cže
Šašo šwječ'licž šlónčžto Bože,
Tvoje horjo cžinicž lože.

Šsymjo, kiž šy wuřnyš, budže
Ššhadžecž, š Boha rošć a ščžecž,
W žnjowym cžašu šmějesh wišchudže
Wjele dobrnych šlowow žnjecž.
Šdnž je nimo njewjedro —
Rošjašnjuje njebjó šo;
Šdnž je nimo próžowanje,
Šmějesh wěcže šradowanje.

Čžešch-li horlach šchčžipacž róže,
Šnješ tu cžernjow šakanje.
Bóh Anjes šahojicž wišhaš móže
Rany, cži jow nabite;
Dobry šonž cži pošaje,
Šny-li přehetraš bēdženje.
Čžešch-li dohycže tež doštacž,
Dyrbišch šwěrnny bēdžer woštacž!

A njebjó wjedro našche puče;
Š šchžemi šu pokrnte.
Te mašch přehchodžicž ty šrucže,
Njech šu ždny tež šranjowe.
A njebjěštemu šyhlenju
Přichidžesh jeno přehes bēdu. —
Rošiz w njebjó přehewowaju,
Kšonu dohycžerštu maju!

Tuž nješ šchiz, wišče cžeže šwoje
Dušcha, štrošchtnje, ščžerpliwje,
Čžakaj, hacž Bóh puša tvoje
Š cžašom tebi rošwježe.
Po šlyšku a šrimanju
Džen cži ššhadža š jašnošću!
Taš kaš šwětlo po cžemnošći,
Přichidže radošć po šrudnošći!

Šurij Bróš a Š. W.

Nowe šerbske špěwarške.

Šyžjenja tu hižo wo našchich nownych špěwarškich, t. r. wo jich druhim wudawku drobnišeho podachmy, tež přehedšlowo, šotrež je jemu přichidate. Tute knihi maju dvě wošebitošći: šu š šacžaništimi pišmikami a po runošnykach abo rymach cžiwchžane. Tole je něšto žyle wošebite a wošebne,

ščtož lědy hewaf nadeńdžesč, to tamne, łacžanste pižmiki, ƚo ja ƚerbŝtu rěč ƚamo wot ƚo rosumi; wufnu tola dźěczi a młodži wŝcho ƚerbŝte ŝ łacžanŝtimi pižmitami pižacž a cžitacž.

Tuž pať nětko ƚupowacž, lubi Sserbja, lube Sserbowki! Esu tola hodny teč bliŝko a jutry nič daloko. Wožebje ƚebi tola cži po nje pičhĩndu, kotŝiž ƚu prijedny ŝa nje wuŝtupowali, ƚaž ƚerbŝte towarŝtwa, na pičh. Butečžanŝte a ƚaž ƚerbŝny wu- czerjo a akademitarjo, ale pať teč druŝny. ŝich žadanja ƚu ƚo pětnje dopjelniŝe.

Placžĩny ƚu rune poŝlednim placžĩnam přenjeho wu- dawka nownych ŝpěwarŝkich, tola je tu jena družina wjazny; jednore do platu wjaŝane maju w lěpŝeje družinje ƚožany khribjet; wone placža 4 hr. ƚožany khribjet maja teč knihi ƚrenjeje družiny je ŝlotym rěŝkom; ŝa nje placžĩch 6,50 hr. ƚyle dobre je ŝlotym rěŝkom placža 10 hr. a najjednorŝche plátowe 3,50 hr. Ssrěnju a najlěpŝchu družinu mōžesč teč je ŝpinkami mēčž, maŝch pať potom 50 pj. wjazny placžicž. So je wobžah wŝchěch knihi jenajŝi, ƚo drje ƚamo wot rosumi; a rjanŝ wobras namafajch teč we wŝchěch.

A něŝto hiŝchže dodamy: Šchtōž ma nowe ŝpěwarŝke přenjeho nětk hižo rospŝhedateho wudawka, ƚotrež by rad na knihu tutoho druheho wudawka wumēniŝ, tōn wobrocž ƚo tohodla na Esmolerjež kniharnju; tuta ŝmōžni rad tajke wu- mēnjenje přenjeho a druheho wudawka, jeli ŝo ƚo nēlat hodži. —

Rupicž mōžesč ƚebi nowe ŝpěwarŝke pičhede wŝchēm we Esmolerjež kniharni, do ƚotrejež chynli teč hewaf po ƚwoje knihi a podobne hičž; tohorunja je doŝtanjeŝch wŝchudžom tam, hđžež bē hižo přeni wudawŝ na pičhedań. Tohorunja budže drje ƚōždny ŝarať rad teč tute wobŝtaracž, ƚaž je tamne wob- ŝtaraf. Tuž ŝpěwajmy teč hižo poŝutny džen ŝ nič:

Spožčž mēr w ƚwēdomnju
a w ƚraju,
nam wobradž ŝtrowoŝčž, tuni
cžafž;
we domach njech ƚo lubo
maju,
mjes ludom pičhiŝpoť
prawdoŝčž ŝafž',
nam polo ŝ kubłom
požohnuj,
dom, žyrtej, Rnježe, ŝafituj.

Rěrluŝch 389, 6.

Na pomoz.

Tuto wołanje njenamafa pičhezo wježoke „haj!“ a do- brocželŝti ŝtuff. Esamo mnoho ƚo pičhecžiwu tomu rěčži; rē- ƚa, njech to a tamne najprijedny cžinja, abo, njech to a tamne njecžinja. To rēka: nuŝu nič widžecž, ƚotraž w ƚraju a ludu je! A cži, ƚiž w nuŝny ƚu, njemōžēja ničžo ŝa to, ŝo tu abo tam ƚo nēŝto cžini, ŝchtož njeje po woli tnych, ƚotŝiž ƚu na pomoz wołani.

Ruŝa tu je pičhi wŝchěch ŝakonjach a paragrafach a wufa- ŝach. Daj ƚebi ŝ tomu ŝcžehowaze prajicž:

W Rudnych horach je wjež, w njeje dwē macžeri; wobeje wocžafujeteje ƚwoje 5. dźěcžo. ƚena ŝ njeju nima wožebiteje khwalbn. Njeje ženjena. Rōžde ŝ jeju dźěczi ma druheho nana. „Hamť ŝa młodžinu“ tu ŝafrocž, wobŝtara tuteje ma- cžeri wothładanje a pičhewoda wŝchē ŝchtyri dźěczi do doma ŝa dźěczi, doniž je macž njemohła ŝaŝo ŝ ƚebi wŝacž. — Tamna druha macž je ŝprawna žōnŝka. ƚeje muž je ƚowaf, ale doŝho

hižo nima džela. Rchoroŝč w ƚwōjbje je ƚwōjbje wothud- nycž dała. Wydlenje je male a hubjene. Mandželŝti dže na „hamť ŝa młodžinu“, hacž njeby tutōn ƚo teč ŝa jeho žonu tať ŝtaraf ƚaž ŝa tamnu žōnŝku. Ale na hamcže ŝcžahuja je ramjenjomaj: „Nē, ŝa tajke padny njeje tu žanych pičjes!“

Šakonje a paragrafy tu potajkim njedohajaja, hacžru- nje je jich wjele. Dyrbja potajkim cži, ƚiž pičhi wŝchēm ŝpo- možerŝkich ŝakonjach nuŝu cžerpja, ŝmērom dale cžerpicž? Dyrbja tam we wjeŝny Rudnohorŝteje ŝchecžo, ƚednjo toho- dla tradacž a cžerpicž? Dwoje je tu nuŝne, ŝo ƚo tutym — a tajich ƚu ŝta a tnyžnych we wŝchěch worŝchtach luda! — pomha po jenicžkim ŝpomōžerŝkim ŝakonju ƚejuŝowym, ƚo- tryž pať wŝchudžom placži: Ty by tomu jeho bližŝchi, ƚotryž twojeje pomozny potreba! To je jene, to druhe je: reformi- rowacž ŝakonje ŝa ŝpomōžerŝtwa a ŝozialne ŝaŝtaranje. Ale tomu ƚluŝcha cžafž a tomu budža ƚlužicž wožebje naŝhonje- nja tutoho lēta a tuteje ŝmny. Tať doŝho pať njemōže ani tamna ƚwōjba w Rudnych horach cžafacž — my wēmny tola nimo toho hiŝchže, ŝo Rudnohorŝny wožebje nuŝu cžerpja! — ani wŝchitny cži druŝny w ƚraju, ƚotŝiž ƚu podobnje abo ŝ dru- hich pičhicžin w nuŝny.

Tuž woŝtanje pičhi tym: Na pomoz!

Žyrtej a ŝtat.

Šafŝta žyrkwĩŝta wŝchnoŝčž je wudaka nowny nadrobny wufas, ƚaf ma ƚo w ƚrajnej žyrkwĩ a ƚaf we wožadach luto- wacž. Tať je jeje dowolnoŝčž trēbna ŝa powołanje wotkriŝtnych ŝhromadžĩnow, ŝa wŝchē nowotwarny atd. Šdnyž wobŝtejnoŝcže ƚebi žadaja, maja ƚo wožadny do ŝwjaŝtow ŝjednocžicž a ŝhro- madnje cžeže njeŝčž. A wo druhim wjazny je tam rěčž. So ƚo teč pičhi tym wožebje na ŝjednocženje mjenŝichich wožadow džiwa, wēmny hižo ŝ naŝhonjenja.

Wičhecžiwu hodam ƚo teč lētkža Eŝowjetruŝka hotuje, a to je wŝchēj mozu. 2000 wožebitnych brigadow abo wotdželow je „wulka rada bjesbōžnych“ wuhotowala ŝa tuto wojowanje. Tohorunja ŝtej wŝchnoŝčž a partaja wulke pičenježne ƚrēdŝi ŝa to wuŝtajitej. — Teč hewaf ƚo dale pičhecžiwu wērje wo- juje. W Eŝibirŝkeje ƚu w tječim ŝchtwōrcžlēcže 41 žyrkwijow a 8 ŝynagogow ŝawrēli a je pičhetwarili do ƚaŝarnow, ƚinow a podobneho.

Wŝchelafē ŝ bliŝta a daloka.

— Do Sserbow je ƚo na pucž naŝtajit „Wŝchedženaf“ ŝa lēto 1932. Wōn chže do wŝchěch ƚerbŝkich domow ŝaŝtupicž ŝaŝo na žyŝe lēto 1932. Tuž wotewēmny jemu durje a wutrobu. Wōn ma wjele noweho a dobreho ƚobu we ƚwojim wulkim mēŝche, ŝ ƚotrymž nētk hižo telko lēt pičhes Sserby khodži. Wōn ma ŝa wŝchěch mnoho ŝ bliŝta a ŝ daloka. Šchtōž ƚo ŝa ƚraje cžornuchow ŝajimuje, namafa tam doŝčž ŝajimazejo. ƚyle wēŝcže budžeja pať „Wŝchedženafa“ witacž wŝchē domy Bart- ŝteje, Eŝlepijanŝteje, Butečžanŝteje a ƚajowŝteje wožadny bjes wuwŝacžja, dofelž lētkža wožebje ŝ tutnych wožadow wŝchelafeho rjaneho roŝnoŝchuje. To pať jima teč wŝchěch druhich Sser- bow. Tuž witajmy „Wŝchedženafa“ wutrobnje a ŝ nim na- ŝcheho njeŝprōžniwego ƚrajana a protnykarja w Stollbertu, knjeŝa ŝtud. dir. D. Wicžaja.

— Do ƚerbŝteje kniharnje w Sserbŝkim Domje dži ƚōždny, ƚiž nēlat trjeba ƚerbŝku knihu a cžafopij abo nēŝto podobne. A runje tať doŝtanje tam wŝchē nēmŝke knihi. Tuž teč tute ƚebi tam ŝafajmy, ŝpěchujō tať naŝch ƚerbŝki wuŝtaw a naŝche Eŝerbŝtwa. Tam runje nētkle jako najnowŝche wupłodny ƚerb-

škeho pišmowstwa namatajch. „Druhi wudawf nowych herbstich spěwarškich“ a „Wšchedženat“ ja 1932, to jenož naspomnimy. Mjes němštimi piškami šu tam mjes druhim zyle nowe někotre pišeložti dželow nam derje snateje šlowakšeteje piškowaczelki Khrystiny Ronoweje, na pišk. „Die Nachbarn“ a potom knihe, kotrež šu zyle wošebje i našeho čaža piškane a, kaž wěmy, wšchěch šajimuja, knihe wo Esowjetruškej a še Esowjetruškeje, kotrež piške jedny, kotryž je tam šrudneho a štrachneho došč nashonil. Je to A. Kroefer. Š jeho pjera doštanješch tam na pišk. knihu: „Bilder aus Esowjetrušland“, tohorunja: „Meine Flucht“ a druge, tež i wobrašami. Štupš a šrudoba rěči i nich, tola troicht a nadžija, wěra a šwěra. Tohodla čaža dla a jeho štrachotow dla je dobre, něšto tajke ras čitacž a šebi rospominacž. Nimo toho je tu šyma i doškimi wječorami a hodny niz daloko. Tuž dajmy šebi wot našeteje herbsteteje knihačnje něšto šobu dacž.

— **W Budyščinje** mējachmy 2. a 3. nov. wažne pišednoštki w šendženjach, kotrež bě š. sup. Fröhlich pišihotowal. Wo praščenjach duške to džěšche. Šlowne pišednoštki mējachmy š. farar Šiegemund-Budyški, dr. med. Künkel-Wienški a šarar dr. Schweitzer-Schpandawški. Šlowny šamer bě, šo šesnacž i pucžemi, kotrež najnowišchi čaž pošajuje š duški a š tomu, šštož čłowšeteje duške je, a tak šažo š tomu, wupomhacž čłowšetej duški a i tym čłowšetej i nušow a štrachotow, kotrež pišihotuja powšchitkowne a wošobinške nashonjenja. Kšesčijanški dušchepaštrje wšchak wě, šštož wšchěch pomozow pomoz a wšchěch lékařštwow lékařštwow je ša čłowšeta a jeho dušku; a šštož móže pomhacž tež w najčžežšichim: Šesuš Khryštuš. Ale nimo šwojich štarých a dotalných pucžow, dušku š tutomu jenicžtemu pomoznikoj dowješcž, dyrbi šo dušchepaštrje runje kaž lékař šesnacž i pucžemi, kotrež wo šoždym čažu ta wědomošcž dže, kotraž na tutym polu wošebje škutkuje a džěla. A to šmy my. Mnoho šajimazeho šmy piški tym nashonili; tak šu nam šnowa widomne, šo wědomošcž njeje wjazny tak pošna materialšma, kaž pišed lětami hišchže; haj šamo wo daemonškich mozach je móžno šažo rěčecž a jednacž šjawnje, šštož pišed lětami tež móžno njebě, hacž runjež Biblija hušto došč na nje pošajuje. Ale šnadž runje tohodla nochžnychu pišerosjažnjeni čłowšetojo, tež kšesčijenjo, tute mozy pišhipošnacž. a hišchže mjenje šo i nimi šaberacž. Šich mnoho wšchak to, tež i luteje bojščte pišed nimi nječšinješche. — Tuto wuhotowanje je tohodla wjele dobrego mělo, tež i tym, šo nam pošaja, šak daloko móžemy my na kšesčijanškim štejnišchžu licžicž i pomozu wědomošče a jeje wšchelakich šchulow, a hdže mamy licžicž i jeje pišchčiwjenjom. Šara bohaty wopnt pišednoštkow nam pošaja, šo je powšchitkowne wjele šajima ša tute praščenja; šdobom wabješchaj pišede wšchěm šwontownaj pišednošcherej jich wjele, došelž šaj wobaj šobudželacžerjej internationalneho šjednocženštwow, kotrež šo i tutymi praščenjami duške a hojenja duščiných brachow a šhoroščow šaběra, a došelž šaj wobaj tež to a tamne piškaloj, šštož jich wjele čžita.

— **Powědačžko.** Našch njedželnik je šo w pošlednim čažu šaběraš bóle i hištoriškim wězami, a to tohodla, došelž tute do našeho čaža šlušchaja, kaž na pišk. „Salzburgšny“. A wono je runje nam w čžežkim čažu dobre a špomozne, šo i wěrybratrami a i wěryšotrami šesnacž, kiž šu w čžežkim čažu čžežkeho, haj čžežkeho hacž my nješcž měli, kiž pak šu šwěrnni woštali a wobštali. Š 1. njedželu dezembra čžemy něšš šažo ras i běžnym powědačžkom šapocžecž, kotrež je šara šajimaze a nam dawa wotmošwjenja na wšchelake prašche-

nja čłowšetwa, kotrež pak čłowšetkam našeho čaža tež wšchelake praščenja štaja. Tuto powědačžko je piškala Khrystina Ronowa, kotruž derje šnajemy. W čžikle ša šmjertnu njedželu pišchinješemy mašu pošajtu i njeho. Dopomnimy šo piški tym, šo bě to Khrystina Ronowa, kotraž je nam napiskala tež: „Špokojene žedjenje“, „Wotrocžk“, „Bjes Boha na šwěcže“ a drugeho. Wšchelakore, wošebje mjenowane šti powědačžka šnaja čžitarjo našeho šopješka. Wšchě šti móžeja šebi tež šako knižku po jenym powědačžku wo Šsmolerjež knihačni šupicž. Doštanu i tym něšto dobre ša doške wječorny kaž tež pišihodny dar ša hodny.

— **W Lubiju** šmy šobotu 7. nov. šararja Teichgräbera š romu pišewodželi. Wón bě tež šwontka Lubija wo Łužicy derje šnaty. Šahe je jeho Böh i džěla šawoša. 46 lět hake bě štary. Wulke šnyš luda jeho pišewodžachu na šerchow a druge šnyš běchu na hažach a torhošchčach. Š nim je Lubijka wožada šwěrneho dušchepaštrja a předarja šhubika a nacionalšozialištiška štrona dobrego šašupjerja jeje nahladow a šamerow.

— **Bartše šarške měštno** je w konšitorialnym šopjenu šnowa wupiškane a to hacž do 30. novembra. Wono bě hižo ras wupiškane, a to hacž do 15. oktobra; to pak je, kaž šo šda, šjes wušpěcha byšo.

— **W Šodžiju** wuhotuje dženzka popošdnju ¼ hodžin špěwna šupka „Lumir“ šerbišku liturgišku nutroščč. Šo by jich wjele tutu žadnu škladnošč wužiko a do Šodžija šchlo šobu šwjecžicž.

Š **Butež:** Njedželu, 1. našymnika, w našchim Bešim domje špěwna šupka „Lumir“ přenju šerbišku hudžbnu nutroščč wuhotowa. Našch šlawny wotčžinz Bjarnat Krawž běšche i wulkej luboščzu pošjad šestajal a šon je šwojim šhorom nutrynym pošlucharjam wumjekšny pišewjedže. Pošjad běšche škerje pišehohatny, a ššto by čžnyš rjež, kotre čžiklo běšche najrješšche? Wšchetož rjane běchu wšchě. Špěwny pošchawachu šo na zyle žyrtwinške lěto i jeho rócžnymmi čažami a šwjedženjami a nam, šštož běšche mišchtrej Krawzej wošebje naležane, šjawnje dopoškachu, šak bohate a krašne parole nabožneje hudžby našch šerbiški lud ma. Lumir špěwašche wulkotnje, i wješelom pišchewědcženy wo wulkošči a nadobnošči šwojeho nadawka, a šnutškowne šradowanje pošlucharjow bě myto wšchete próžny. Wutrošny džak wšchitkim, kotšiz šu nam tute nutroščč šmožnili, wjednikej šhora, špěwaškam a špěwarjam, kaž tež wubjernym jenotliwym poščicerjam hudžbných parlow. Wšchitkim Šserbam a tež Něžam, pišchetož hudžba nješnaje žanych narodných mješow, móže šo jenož radžicž, tele nutroščče wopntacž tam, hdžež šo hišchže poščicža. A bohaty wopnt budže lubemu Lumirej najrješšche pišhipošnacže jeho woporniweho džěla.

Šištowanje. Ša Šsmjertnu njedželu wuidže wošebite čžiklo „Pomhaj Böh“. Dopominamy hišchže ras na to, šštož wo tutej naležnošči piškachmy a pošžymy, šo bychu šo škastanki hacž do pošdžele 16. nov. na Šsmolerjež knihačičcherejnu poššlake. Čžiklo ša Šsmjertnu njedželu budže šažo 8 štron wulke a pišihodnje i wobrašami wuhotowane ša tuton wošebity džěš žyrtwineho lěta. Wopomnimy našchich šemrětných kaž našchich padnjennyh. Tuž njedch wožadny tutu škladnošč wužija. Wšchě naštwi a pišchinoschki njedch šo w prawym čažu, najpošdžičho tak, šo šu pošdželu w Rošacžizach, wotpoščželu.

Redaktor.

R. w R. ša šmjertnu njedželu (pošdželu!!!) — T. we B. ša 1. advent.